Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp
Zienswijze ontwerpbegroting 2026 Metropoolregio Eindhoven (MRE)

Beslispunten
1. Kennis te nemen van de conceptbegroting MRE 2026-2029 en bijbehorende stukken;
2. De bijgevoegde zienswijze op de conceptbegroting MRE 2026-2029 vast te stellen en door te zenden aan het dagelijks bestuur MRE.
3. Te besluiten om de financiële gevolgen, na vaststelling in het AB, voor de gemeente Geldrop-Mierlo te verwerken in de programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Inleiding
De gemeente Geldrop-Mierlo heeft als deelnemer aan de Metropoolregio Eindhoven (MRE) de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de jaarlijkse conceptbegroting van de MRE. De zienswijzeprocedure stelt gemeenten in staat om op formele wijze te reageren op de inhoud en financiële consequenties van de voorgestelde begroting, voordat deze definitief wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de MRE. De gemeenteraad wordt hierbij gevraagd de zienswijze vast te stellen. De definitieve begroting wordt op 2 juli 2025 vastgesteld in het Algemeen Bestuur van de MRE.

Eerdere besluitvorming
n.v.t.

Wat willen we bereiken
Met dit voorstel willen we als gemeente Geldrop-Mierlo invloed uitoefenen op de definitieve begroting van de MRE door een duidelijke en onderbouwde zienswijze in te dienen.
We beogen hiermee dat:
- de gemeentelijke bijdrage beperkt blijft tot loon- en prijsontwikkelingen (indexatie);
- de regionale ambities in balans worden gebracht met de uitvoeringskracht van gemeenten;
- en dat de lokale financiële kaders en belangen nadrukkelijk worden meegewogen in het regionale besluitvormingsproces.

Door het indienen van deze zienswijze dragen we actief bij aan een financieel realistische, bestuurlijk gedragen en uitvoerbare koers van de MRE, die past binnen de strategische visie en het meerjarenperspectief van Geldrop-Mierlo.

Argumenten
2.1 Geldrop-Mierlo pleit voor financiële terughoudendheid bij extra verhogingen.
De zienswijze sluit aan bij de breed gedragen lijn onder de MRE-gemeenten om terughoudend te zijn met structurele verhogingen van de gemeentelijke bijdrage. Geldrop-Mierlo acht toepassing van indexatie in dit kader legitiem, mits deze op een realistische en navolgbare wijze is onderbouwd. Indexatie draagt bij aan het in stand houden van de basisinzet van de MRE-organisatie, zonder dat hiervoor aanvullende verhogingen nodig zijn.

2.2 Toepassing van indexatie acht Geldrop-Mierlo van belang voor continuïteit van regionale samenwerking.
Indexatie wordt gezien als een noodzakelijke randvoorwaarde om de huidige inzet en kwaliteit van de regionale samenwerking te kunnen blijven waarborgen. Geldrop-Mierlo benadrukt dat toepassing van indexatie helpt om stabiliteit en voorspelbaarheid te behouden binnen de gemeenschappelijke regeling, juist in een periode waarin realistische financiële kaders en uitvoerbaarheid centraal moeten staan.

2.3 Geldrop-Mierlo steunt de inzet op externe financiering, maar verwacht bij uitblijven daarvan heroverweging van opgaven.
De gemeente onderschrijft het belang van aanvullende middelen van het Rijk en andere partners. Als deze uitblijven, moet eerst worden gekeken naar het bijstellen van ambities, het faseren van taken of het vinden van alternatieve dekking binnen de GR, voordat een hogere gemeentelijke bijdrage wordt overwogen.

2.4 Betrokkenheid bij Brainport versterkt regionale samenhang en draagt bij aan gezamenlijke realisatie van maatschappelijke opgaven.
De gemeente Geldrop-Mierlo vraagt om frequente en tijdige betrokkenheid van alle 21 gemeenten bij de uitvoeringsagenda van Brainport Development. De inhoudelijke opgaven binnen het meerjarenplan raken gemeenten direct, bijvoorbeeld op het gebied van woningbouw. Vroege afstemming vergroot het strategisch draagvlak en versterkt de samenhang tussen lokale en regionale inzet. Voor Geldrop-Mierlo is dit relevant vanwege de verwevenheid met lokale opgaven, zoals de woningbouwversnelling. Door gemeenten structureel te betrekken kan de MRE haar aandeelhoudersrol namens alle gemeenten sterker invullen.

Kanttekeningen
2.1 Beperkte invloed op definitieve besluitvorming
De gemeenteraad heeft formeel de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen, maar het is het Algemeen Bestuur van de MRE dat de begroting uiteindelijk vaststelt. Onze invloed is dus beperkt tot de inhoudelijke onderbouwing van de zienswijze. Toch biedt het indienen van een inhoudelijk onderbouwde zienswijze wel degelijk een kans om sturing te geven aan regionale keuzes. In eerdere jaren zijn zienswijzen van gemeenten regelmatig betrokken bij de besluitvorming en (deels) verwerkt in de definitieve begroting, zeker in het geval er een gedragen lijn is onder de MRE-gemeenten. Daarmee draagt deze zienswijze bij aan een constructieve beïnvloeding van de regionale koers.

2.2 Spanningsveld tussen ambitie en uitvoeringskracht
De MRE-begroting weerspiegelt ambities die op onderdelen ook voor Geldrop-Mierlo van meerwaarde zijn. Tegelijkertijd bestaat het risico dat de beschikbare capaciteit binnen de gemeente onvoldoende is om aan alle regionale verwachtingen te voldoen. Door deze zorg nadrukkelijk te benoemen in de zienswijze én regionaal het gesprek te voeren over prioritering, kunnen we realistische afspraken maken over de rol- en taakverdeling. Zo bewaken we dat regionale ambities aansluiten op de uitvoeringscapaciteit van deelnemende gemeenten.

2.3. Onzekerheid over rijksbijdragen

De begroting veronderstelt aanvullende financiering vanuit het Rijk. Als die uitblijft, kan dit alsnog leiden tot druk op de gemeentelijke bijdrage of op het regionale ambitieniveau. Deze onzekerheid wordt erkend en benoemd in de zienswijze. Daarbij is het uitgangspunt dat bij het uitblijven van rijksbijdragen eerst alternatieven onderzocht worden, zoals herprioritering of besparing binnen de GR. Dit voorkomt dat de druk automatisch verschuift naar gemeenten.

Wat gaan we daarvoor doen

De zienswijze moet uiterlijk 10 juni 2025 worden ingediend bij het dagelijks bestuur van de MRE. Omdat de gemeenteraad pas op 23 juni kan besluiten, is het noodzakelijk om de conceptzienswijze — na instemming van de Commissie Algemene Zaken op 10 juni — onder voorbehoud alvast te versturen. De uiteindelijke verzending van de definitieve zienswijze vindt plaats na besluitvorming door de raad.
Daarnaast is het belangrijk dat de financiële effecten van de begroting worden meegenomen in de programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027–2029.

Planning

- 10 juni 2025: Behandeling in Commissie Algemene Zaken
- 10 juni 2025: Voorlopige verzending zienswijze onder voorbehoud
- 23 juni 2025: Vaststelling zienswijze door de gemeenteraad
- 2 juli 2025: Vaststelling definitieve begroting door het Algemeen Bestuur van de MRE

Communicatie

De zienswijze wordt namens de gemeenteraad toegezonden aan het dagelijks bestuur van de MRE. Daarnaast vindt er interne communicatie plaats richting betrokken beleidsadviseurs, portefeuillehouders en indien nodig via de ambtelijke MRE-overleggen.
De reactie van het Algemeen Bestuur op de zienswijzen wordt na 2 juli teruggekoppeld aan college en raad, en gebruikt voor de voorbereiding op toekomstige zienswijzen.

Wat mag het kosten

De ontwerpbegroting 2026 van de MRE heeft directe financiële gevolgen voor de gemeente Geldrop-Mierlo. De stijging van de bijdrage is het gevolg van de toepassing van de afgesproken indexeringssystematiek (4,5%) en een lichte toename van het inwonertal.
Onderstaande tabel geeft de kerngegevens weer:

	2026	**2027**	**2028**	**2029**
Wat hebben we nu geraamd	659.755	659.755	659.755	659.755
Wat wordt gevraagd van Geldrop-Mierlo	680.836	680.836	680.836	680.836
Wat wordt er meer gevraagd	-21.081	-21.081	-21.081	-21.081
Indexering t.l.v. stelpost loon- en prijsbijstelling	21.081	21.081	21.081	21.081
Financieel effect voor Geldrop-Mierlo	**0**	**0**	**0**	**0**

Deze ontwikkeling wordt aangemerkt als een autonome financiële ontwikkeling en wordt daarom meegenomen bij de opstelling van de gemeentelijke begroting 2026.

Duurzaamheid
De zienswijze heeft geen directe impact op de duurzaamheid van de gemeentelijke bedrijfsvoering of op concrete duurzaamheidsmaatregelen binnen Geldrop-Mierlo. Wel raakt de MRE-begroting inhoudelijk aan regionale opgaven op het gebied van energietransitie en duurzame mobiliteit. Met deze zienswijze bewaakt de gemeente de uitvoerbaarheid en financiële realiteit van deze thema's op de langere termijn.

Burgerparticipatie
Er is bij het opstellen van deze zienswijze geen sprake van directe burgerparticipatie.

Evaluatie
Na vaststelling van de begroting op 2 juli 2025 dient het Algemeen Bestuur van de MRE de gemeenten schriftelijk en gemotiveerd van een reactie te voorzien, waarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in de definitieve begroting.

Bijlagen:
Onderdeel van besluit:
1. Conceptbegroting 2026-2029 Metropoolregio Eindhoven
2. Zienswijze ontwerpbegroting 2026-2029 Metropoolregio Eindhoven (MRE)

Achtergrondinformatie:
1. Aanbiedingsbrief conceptbegroting 2026-2029 MRE voor zienswijzen

Geldrop, 13-05-2025

N.J.H. Scheltens
secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester